

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013 - ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

Το Διοικητικό Συμβούλιο που προέκυψε από τις εκλογές του Ε.Τ.Α.Ο. της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2013, συγκροτήθηκε σε σώμα στις 19/12/2013 και παρέλαβε στη συνέχεια τη διαχείριση του Ταμείου από το προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η τετραετής θητεία του 11μελούς Διοικητικού Συμβουλίου που έληγε την 5^η Δεκεμβρίου 2017 παρετάθη αυτόματα, σύμφωνα με το καταστατικό, για έξι μήνες και κατόπιν τούτου θα πρέπει να προκηρυχθούν εκλογές, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που έχει ήδη οριστεί.

Η θητεία του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, συνέπεσε σε όλη τη διάρκειά της με τη μεγάλη οικονομική κρίση που εκδηλώθηκε στο τέλος του 2008 και έπληξε και ανέδειξε ταυτόχρονα τα τεράστια προβλήματα της ελληνικής οικονομίας με το πολύ υψηλό έλλειμμα και δημόσιο χρέος. Τα δανειακά προβλήματα της χώρας, τα μνημόνια που υπογράφηκαν, τα μέτρα που πάρθηκαν, διαρθρωτικά, φορολογικά και άλλα περιοριστικά του εισοδήματος των εργαζομένων και συνταξιούχων, το κλείσιμο επιχειρήσεων, η ύφεση της οικονομίας, η φυγή των κεφαλαίων στο εξωτερικό και η μεγάλη ανεργία, δημιούργησαν συνθήκες ασφυκτικές που αποσταθεροποίησαν όλες τις αξίες και γέμισαν με απαισιοδοξία, απελπισία και αβεβαιότητα τη μεγάλη πλειοψηφία των πολιτών.

Οι συνθήκες αυτές, όπως ήταν φυσικό, επέδρασαν αρνητικά και στην πορεία και εξέλιξη της επαγγελματικής ασφάλισης.

Στη διάρκεια αυτής της τετραετίας, το Διοικητικό Συμβούλιο προσπάθησε να διατηρήσει και να βελτιώσει τις συνθήκες που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας του Ε.Τ.Α.Ο., με διαρκή, έγκαιρη και αξιόπιστη πληροφόρηση των μελών του και των εποπτικών Αρχών.

Όπως είναι γνωστό, το Ε.Τ.Α.Ο. λειτουργεί σε αίθουσα παραχωρημένη από το Ο.Ε.Ε. μαζί με τον απαραίτητο εξοπλισμό. Βασικό μέλημά μας αποτέλεσε η εξασφάλιση άρτιων συνθηκών λειτουργίας με το, κατά το δυνατό, χαμηλότερο λειτουργικό κόστος.

Η λειτουργική υποστήριξη του Ε.Τ.Α.Ο. συνεχίζει να παρέχεται από εξωτερικούς συνεργάτες, στους οποίους έχει ανατεθεί το σύνολο των υποστηρικτικών λειτουργιών, δηλαδή υπηρεσίες Λογιστικές – Φοροτεχνικές, Μητρώο Μελών (με ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα), Αναλογιστικές Υπηρεσίες αλλά και υπηρεσίες που καθιερώθηκαν στις αρχές του 2015, με το νέο θεσμικό πλαίσιο που καθόρισε ο Κανονισμός Δεοντολογίας και Καλών Πρακτικών λειτουργίας των ΤΕΑ, όπως Υπηρεσίες Διαχείρισης Κινδύνων, Εσωτερικού Ελέγχου και Τεχνικού Ασφαλείας.

Για τις υπηρεσίες αυτές, προβήκαμε σε διαπραγματεύσεις με τους εξωτερικούς συνεργάτες ώστε συμπίεσαμε στο έπαρκο το κόστος παλαιών και νέων υπηρεσιών που χρειάστηκε να αναθέσουμε.

Οι ανάγκες επικοινωνίας με τα μέλη του Ε.Τ.Α.Ο., οι αυξανόμενες υποχρεώσεις προς τις εποπτεύουσες αρχές, στις οποίες περιλαμβάνεται και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και η γραμματειακή υποστήριξη της Διοίκησης του Ταμείου, εξυπηρετούνται πλέον, από υπάλληλο μερικής απασχόλησης, ενώ μέχρι το τέλος του 2016, μπορούσαν να εξυπηρετούνται από φοιτητές οικονομικών πανεπιστημίων, που πραγματοποιούσαν την τριμηνιαία άσκησή τους.

Η βιωσιμότητα του Ταμείου έχει εξασφαλιστεί επαρκώς με την κράτηση ποσοστού 4% από την εισφορά του Κλάδου Εφάπαξ και την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων του, μετά από έγκριση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, από τον πλεονασματικό Κλάδο Αλληλοβοήθειας και συγκεκριμένα με ποσοστό 30% των εισφορών του Κλάδου για την 20ετία 2015-2034 και 20% για την επόμενη 30ετία 2035-2064.

Στο site του Ε.Τ.Α.Ο. www.etao.gr, που στη διάρκεια του 2017 αναβαθμίστηκε και έγινε ιδιαίτερα ελκυστικό και πλήρες, μπορεί ο ενδιαφερόμενος να βρει κάθε πληροφορία για το Ε.Τ.Α.Ο. και για το όλο θεσμικό πλαίσιο, τα φορολογικά κίνητρα, τις επενδύσεις του Ταμείου, νέα και ανακοινώσεις, τις Οικονομικές Καταστάσεις, την εγγραφή μελών, την Αίτηση Εγγραφής (η οποία μπορεί να υποβληθεί και ηλεκτρονικά μέσω του site) και κάθε άλλη πληροφορία, και φυσικά τις εισφορές του μέλους και την καθημερινή αποτίμηση του συσσωρευμένου εφάπαξ του.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια και πλήρη ενημέρωση, μέσω του site, δίνεται η δυνατότητα στο μέλος του Ε.Τ.Α.Ο., με τον ατομικό του κωδικό, να έχει πρόσβαση στον προσωπικό του λογαριασμό και να παρακολουθεί καθημερινά την εξέλιξη του και τη σύρρευση των ατομικών του εισφορών και αποδόσεων, πράγμα που αποτελεί πρωτοπορία για την ελληνική πραγματικότητα.

Η διαφάνεια απέναντι στα μέλη του Ταμείου, αλλά και τις εποπτεύουσες Αρχές, ενισχύεται πρόσθετα και από τον έλεγχο των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων από δύο ορκωτούς ελεγκτές, καθώς και τη δημοσίευσή τους μαζί με το πόρισμα των Ορκωτών και την Ετήσια Έκθεση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής. Τέλος με την αποστολή κάθε χρόνο ειδικού Ενημερωτικού Σημειώματος σε κάθε μέλος του Ε.Τ.Α.Ο., με στοιχεία αναλυτικά, για τον ατομικό λογαριασμό του, αλλά και για τη συνολική οικονομική κατάσταση του Ταμείου, ολοκληρώνεται και εξασφαλίζεται η πλήρης ενημερότητα του ασφαλισμένου.

Κάθε μέλος, επίσης, παραλαμβάνει κάθε χρόνο τη βεβαίωση των εισφορών του προηγούμενου έτους, για τη φορολογική του δήλωση.

Η ιδιαίτερα ικανοποιητική, όπως εκτιμούμε, εικόνα στον τομέα λειτουργίας και εξυπηρέτησης των μελών του Ε.Τ.Α.Ο., ολοκληρώνεται με την καθιέρωση σύγχρονων και εναλλακτικών τρόπων πληρωμής των εισφορών τους μέσω του διατραπεζικού συστήματος «ΔΙΑΣ», με πάγια εντολή ή κατάθεση μετρητών, σε όλες σχεδόν τις τράπεζες.

Στη διάρκεια της θητείας αυτής, ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτήθηκε για λόγους προσωπικούς και τη θέση του κατέλαβε ο πρώτος αναπληρωματικός εκλεγείς.

Επίσης παραιτήθηκε και αντικαταστάθηκε ένα μέλος της Επενδυτικής Επιτροπής.

Η δραστηριότητα της Διοίκησης για την ενημέρωση και την εγγραφή μελών στο Ε.Τ.Α.Ο., στο πλαίσιο των συνθηκών που περιγράψαμε, δεν είχε ουσιαστικά αποτελέσματα, όπως ήταν φυσικό.

Όπως όλοι γνωρίζουμε, αλλά και οι αρμόδιοι παραδέχονται, το Ε.Τ.Α.Ο. αποτελεί τον «πιλότο» της Επαγγελματικής Ασφάλισης στη χώρα μας. Είναι το πρώτο Ταμείο που βασίζει την ανάπτυξή του, αποκλειστικά και μόνο, στις εισφορές των μελών του. Όμως οι εξελίξεις που ήδη αναφέρθηκαν και οδήγησαν στη δραστική μείωση του εισοδήματος των συναδέλφων οικονομολόγων-λογιστών γενικότερα, περιόρισαν τα διαθέσιμα όλων, που φυσικά, φρόντιζαν πια να εξυπηρετήσουν τις βασικές και ανελαστικές ανάγκες τους. Στις επανειλημμένες προσπάθειες επικοινωνίας μας, τηλεφωνικής και έγγραφης με σχετική ενημερωτική επιστολή, δεν υπήρξε ουσιώδης ανταπόκριση. Έτσι, πολλοί ασφαλισμένοι βρέθηκαν σε αδυναμία να καταβάλλουν τις εισφορές τους στο Ε.Τ.Α.Ο. Αρκετοί μείωσαν την τριμηνιαία εισφορά τους ή επέλεξαν να διαγραφούν από το Ταμείο. Κατανοώντας μάλιστα το πρόβλημα, προσπαθήσαμε να διευκολύνουμε και δώσαμε τη δυνατότητα τμηματικής καταβολής των καθυστερημένων εισφορών σε αρκετά από τα μέλη μας, τα οποία όμως στη μεγάλη πλειοψηφία τους δεν ανταποκρίθηκαν και τελικά διαγράφηκαν.

Επίσης, στην προσπάθεια αύξησης του αριθμού των ασφαλισμένων, μεταξύ άλλων τυπώσαμε και διανείμαμε έγχρωμο ενημερωτικό τρίπτυχο κατά τις εκλογές του Ο.Ε.Ε. σε όλη τη χώρα, καθώς και προβάλαμε το Ε.Τ.Α.Ο. με μικρού κόστους διαφημιστική καμπάνια στο facebook και στο Google.

Τέλος, στη διάρκεια της τετραετίας 250 περίπου ασφαλισμένοι συμπλήρωσαν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις και έλαβαν την εφάπαξ παροχή τους, συνολικού ποσού 1.200.000 ευρώ περίπου. Η αποζημίωση από τον Κλάδο Αλληλοβοήθειας, ήταν μόλις 12.500 ευρώ.

Έτσι τα ενεργά μέλη του Ε.Τ.Α.Ο. που το Δεκέμβριο του 2013 ανέρχονταν σε 1.054, την 31/12/2017 ήσαν 1.020. Το σύνολο δε των εγγραφών νέων μελών από 01/01/2018, ενόψει των επερχόμενων εκλογών ήσαν 150 από τα οποία τα 120 όρισαν την κατώτατη επιτρεπόμενη τριμηνιαία εισφορά, δηλαδή το ποσό των 60 ευρώ.

Δεν πρέπει όμως να παραλείψουμε να επισημάνουμε ότι, αρνητική επίδραση στην ανάπτυξη της επαγγελματικής ασφάλισης και ιδιαίτερα του Ε.Τ.Α.Ο., έχει και η αδιαφορία ή και ανικανότητα της πολιτείας να κατανοήσει την αναγκαιότητα ενίσχυσης της επαγγελματικής ασφάλισης, του Β΄ Πυλώνα, δηλαδή συμπληρωματικής ασφαλιστικής προστασίας στη συνταξιοδοτική κατάσταση των εργαζομένων, ιδιαίτερα μάλιστα στην προοπτική της διαρκούς συρρίκνωσης του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος, το οποίο προσλαμβάνει πλέον θεσμοθετημένα ανταποδοτικό χαρακτήρα, έναντι του μέχρι πρότινος διανεμητικού.

Είναι χαρακτηριστικό ότι και η θεσμοθετημένη πλέον έκπτωση της εισφοράς σε Επαγγελματικά Ταμεία, δεν έχει συνοδευτεί από τον απαραίτητο κωδικό, στη Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος, παρά τις προσπάθειές μας.

Ελπίζουμε να επιβεβαιωθούν οι τελευταίες πληροφορίες μας πως αυτό θα αντιμετωπισθεί με τις υπό έκδοση σχετικές οδηγίες για τη συμπλήρωση της Δήλωσης Φόρου Εισοδήματος.

Ο τομέας των επενδύσεων των αποθεματικών του Ε.Τ.Α.Ο., απορρόφησε ιδιαίτερα την προσοχή και τη φροντίδα μας, από την έναρξη των εγγραφών το 2006 και την καταβολή των πρώτων τριμηνιαίων εισφορών των μελών μας.

Μέλημα της Διοίκησης κάθε ασφαλιστικού φορέα πρέπει να είναι και για το Διοικητικό μας Συμβούλιο αποτελεί σταθερή επιδίωξη και υποχρέωση, οι επενδύσεις των κεφαλαίων του Ταμείου να διέπονται από τις αρχές της συνετής-συντηρητικής διαχείρισης, της διασποράς και της ποιότητας των επενδυτικών επιλογών, όπως, άλλωστε, ορίζεται στο καταστατικό του.

Σύμφωνα δε, με το άρθρο 26 του καταστατικού, το Ταμείο επενδύει τα περιουσιακά του στοιχεία σε Αμοιβαίο Κεφάλαιο, που δημιουργείται για το σκοπό αυτό και ήδη αμέσως μετά τη δημιουργία των αναγκαιών προϋποθέσεων, από την 8/8/2008 και εξής, τα αποθεματικά του κλάδου εφάπαξ, επενδύονται στο Α/Κ «ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΜΙΚΤΟ», που ιδρύσαμε για το σκοπό αυτό. Η επενδυτική πολιτική του Α/Κ καθορίστηκε και ασκείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.3029/2002 και τη σχετική Κοινοτική Οδηγία, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

Η διαχείριση του Α/Κ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 του καταστατικού ανατέθηκε από την ίδρυσή του, μετά από διαγωνιστική διαδικασία, σε επαγγελματία διαχειριστή, Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Σήμερα, το Διοικητικό Συμβούλιο αισθάνεται την ικανοποίηση ότι παρά τη μεγάλη οικονομική κρίση, η οποία είχε ανάλογες επιπτώσεις στις χρηματιστηριακές συνθήκες και εξελίξεις, στη χώρα μας αλλά και διεθνώς, όχι μόνο προστατεύθηκαν αλλά απέδωσαν ικανοποιητικά τα αποθεματικά του Κλάδου Εφάπαξ, μέσα από την επένδυσή τους στο Α/Κ του Ε.Τ.Α.Ο. Ήδη κατά τη λήξη της χρήσης 2017, το Α/Κ είχε

απόδοση για όλη τη διάρκεια, από την ίδρυσή του τον Αύγουστο του 2008, 59,84% έναντι απόδοσης -4,69% του δείκτη αναφοράς του και -8,23% του Μ.Ο. των 16 ομοειδών Α/Κ.

Θεωρούμε δε, ιδιαίτερα ικανοποιητικό το γεγονός ότι το Α/Κ του Ε.Τ.Α.Ο. κατατάσσεται πρώτο σε απόδοση για ολόκληρη τη διάρκεια, από την ίδρυσή του μέχρι 31/12/2017, στο σύνολο των 16 Α/Κ της κατηγορίας του και μάλιστα με χαμηλό κίνδυνο, (15,72% έναντι 19,26% του Μ.Ο.).

Είναι χαρακτηριστικό να υπογραμμίσουμε ότι με βάση την αξιολόγηση του οίκου Morningstar, με στοιχεία 31/01/2018, το Α/Κ του Ε.Τ.Α.Ο. διακρίθηκε με συνολική αξιολόγηση «4 αστέρων» σε πανευρωπαϊκή βάση και για την τελευταία τριετία ανήλθε στην ανώτατη βαθμίδα αξιολόγησης των «5 αστέρων».

Επισημαίνουμε βεβαίως ότι οι επιτευχθείσες μέχρι τώρα αποδόσεις δεν εγγυώνται και δεν υπόσχονται παρόμοιες ή σχετικές αποδόσεις για το μέλλον.

Τα αποθεματικά του Κλάδου Εφάπαξ ανέρχονται, με τρέχουσα αποτίμηση στο ποσό των 15.040.000 ευρώ περίπου.

Τα αποθεματικά του κλάδου Αλληλοβοήθειας, επενδύονταν σε προθεσμιακές καταθέσεις, με βάση αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και τη βοήθεια της Επενδυτικής Επιτροπής μέχρι το Μάρτιο του 2015. Έκτοτε η διαχείρισή τους ανατέθηκε σε διαχειριστή επενδύσεων, πράγμα που αποτελούσε προϋπόθεση για το χαρακτηρισμό του Ε.Τ.Α.Ο. ως «μη αυτοδιαχειριζόμενου» από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και έκτοτε επενδύονται σε προθεσμιακές καταθέσεις και τίτλους μικρής διάρκειας, χαμηλού κινδύνου, αποφέροντας αντίστοιχα χαμηλές αποδόσεις. Στο τέλος του 2017 ανέρχονταν σε 435.000 ευρώ περίπου.

Ταυτόχρονα, αναθέσαμε στην Εθνική Τράπεζα τη θεματοφυλακή του συνόλου των αποθεματικών του Ε.Τ.Α.Ο.

Κλείνοντας τον απολογισμό του Διοικητικού Συμβουλίου, θα ήταν παράλειψη αν δεν επισημαίναμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση, ότι σε όλη τη διάρκεια της θητείας του, το Διοικητικό Συμβούλιο διακρίθηκε για τη σύμπνοια, την υπευθυνότητα και την ενιαία αντίληψη των μελών του, συνθήκες που συνέβαλαν στην καλή και αποτελεσματική λειτουργία και την στήριξη των στόχων του Ε.Τ.Α.Ο. Το σύνολο, σχεδόν, των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου ήσαν ομόφωνες.

Επίσης, οφείλουμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας στα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής, που αφιλοκερδώς συμβάλλουν στην προσπάθεια του Ταμείου.